



«ΉΨΑΤΟ ΜΟΥ ΤΙΣ» - ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ



Α Α



« ΉΨατό μου τις » ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

*Απομαγνητοφωνημένη ομιλία
του πρωτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Στρατηγόπουλου,
από την ιστοσελίδα floga.gr, επάνω στο χωρίο του κατά Λουκᾶν
Εὐαγγελίου, κεφάλαιο 8ο, στίχοι 41 ἕως 56, στά πλαίσια τῆς
ἐρμηνείας πού ἔγινε στό κήρυγμα τῆς Κυριακῆς 7-11-2004.*

Αυτή ή ευαγγελική περικοπή, όπως και κάθε ευαγγελική περικοπή, δεν μπορεί να ερμηνευθεί αν απλώς την καταλάβουμε εξωτερικά. Χρειάζεται πάντα μια βαθύτερη προοπτική που έχει δύο πτυχές.

Είναι ή θεολογική προσέγγιση του κειμένου, ή ερμηνεία -μή σās φοβίζει ή λέξη- και ταυτόχρονα, μετά από τη θεολογική προσέγγιση, χρειάζεται πώς ή καρδιά μας θα ερμηνεύσει, θα κάνει πράξη δηλαδή, αυτό τό όποιο μās αποκαλύπτει ή θεολογική προσέγγιση.

Γιά νά δοῦμε αυτή τήν περικοπή, πού εἶναι κατανοητή εξωτερικά, διότι θαύματα συμβαίνουν παράλληλα από τόν Χριστό -Χριστός ἦταν, θαύματα ἔκανε, θά ἔλεγε κάποιος- νά [τήν] προσεγγίσουμε θεολογικά πρῶτα εξωτερικά. Τί σημαίνει «ἐξωτερικά»; Ἔχουμε δύο διηγήσεις ταυτόχρονα. Αυτό συνήθως δέν συμβαίνει στίς περικοπές πού οἱ Πατέρες ἐπέλεξαν νά ἀναγιγνώσκονται. Διαβάζουμε περικοπές πού σχεδόν ἔχουν μία δική τους αὐτοτέλεια. Ἡ περικοπή τοῦ Φαρισαίου καί τοῦ Τελώνου, τοῦ Ἀσώτου ἔχουν ἕνα κεντρικό περιεχόμενο. Σέ ὅλο τό Εὐαγγέλιο [ἔτσι] εἶναι. Παίρνουν οἱ Πατέρες πού ἔτσι ἔταξαν τά πράγματα καί βάζουν τίς περικοπές γιά νά κατανοεῖ ὁ λαός ἕνα γεγονός. Ἐδῶ ὅμως, κατ' ἐξαίρεση ἀπ' ὅ,τι φαίνεται, διαλέγουν ἕνα διπλό γεγονός, διαφορετικά γεγονότα. Γιατί αὐτό γίνεται; Αὐτό πού ρωτᾶμε τώρα, θά ερμηνεύσει πολύ τήν περικοπή.

Ἔχουμε λοιπόν δύο διηγήσεις. Θά ἔλεγε κανείς, τί κοινό ἔχουν αὐτές οἱ διηγήσεις; Πάντα κέντρο τους εἶναι ὁ Χριστός. Τό ἄλλο κοινό εἶναι πού γίνονται δύο θαύματα· καί αὐτό κοινό. Τό ἐπόμενο κοινό στοιχεῖο πού πραγματικά ἀρχίζει νά μās βάζει στά πιά βαθιά νερά, εἶναι πώς καί τά δύο γεγονότα τοῦ θαύματος λειτουργοῦν μέσα ἀπό τήν πίστη κάποιων προσώπων: τῆς αἰμορροούσης γυναίκος καί τοῦ Ἰαείρου, τοῦ πατρός τῆς ἀσθενούσης κόρης. Ἄρα, βλέπετε, ἐξωτερικά μελετώντας τήν περικοπή, λέμε: «ἂ, εἶναι ή πίστη ἐδῶ· κάτι συμβαίνει μέ τήν πίστη» καί θά ρωτήσετε καί θά πείτε: Δηλαδή τό γεγονός τῆς πίστεως, πού εἶναι ἕνα γεγονός πολύ βαθύ, πολύ καρδιακό, πολύ ἐσωτερικό, μπορεῖ νά προσεγγιστεῖ καί νά ερμηνευθεῖ; Θά λέγαμε, κατά κάποιον τρόπο, ναι - ὄχι ἀπόλυτα. Τό μυστήριο τοῦ Θεοῦ ποτέ δέν μπορεῖς νά τό ψαύσεις καί νά τό ερμηνεύσεις πλήρως, ἀλλά μέσα στήν ἀγάπη Του ὁ Θεός μās ἐπιτρέπει, μέσα ἀπό στοιχεῖα πρωτογενῆ καί ἐξωτερικά, νά καταλάβουμε καί ἀπό αὐτό τό γεγονός κάτι. Αὐτό θά κάνουμε τώρα

προσπαθώντας λίγο, στοιχειωδώς, όσο τό επιτρέπει ή αγάπη του Θεού, νά δοῦμε πῶς αὐτό τό κείμενο ορίζει -ὄχι ἀπόλυτα, ἀλλά μέ σχετικό τρόπο, κατά τά μέτρα τά ἀνθρώπινα- τήν πίστη, γιατί εἶναι δύο γεγονότα πίστεως.

Καί τώρα μπαίνουμε στήν πιό βαθιά θεολογία του κειμένου. Καί οἱ δύο αὐτοί ἄνθρωποι, καί ή γυναίκα ή αἰμορροούσα καί ὁ Ἰάειρος, ἔχουν δύο γεγονότα κοινά πάλι. Ἔρχεται πρῶτα ὁ Ἰάειρος, λέει, καί «πεσών παρά τούς πόδας του Ἰησοῦ» (κάνει μιὰ βαθιά υπόκλιση, μετάνοια, ἔπεσε στά πόδια Του). Ἡ γυναίκα ή αἰμορροούσα καί αὐτή «προσπεσοῦσα αὐτῶ», βλέπετε τά κοινά ρήματα. Ἄρα ἐδῶ κάτι συμβαίνει. Αὐτοί μέσα σέ ὅλη τήν προβληματική του κόσμου, μέσα στά πολυποίκιλα, πολύπτυχα θέματα του κόσμου, τῆς ζωῆς μας, ἕνα σωρό πράγματα κάνουμε, ὅλα χωρίς νά τά ἀκυρώσουν ή νά τά ἀναιρέσουν, τά ἀφήνουν πίσω καί ἔχουν μιὰ προοπτική. Τό «προσέπεσε» δέν εἶναι ἀπλῶς πῆγε, του ἔκανε ἕνα αἶτημα καί λέει «ἂν γίνει, ἔγινε κι ἂν δέν γίνει, δέν ἔγινε». «Προσέπεσε» σημαίνει μιὰ πολύ βαθιά τάση, ὅτι ἐκεῖ τά δίνει ὅλα. Χωρίς νά καταργήσει ὅ,τι ἔχει στή ζωή του, ἀλλά ἐκεῖ τά δίνει ὅλα. Εἶναι ή αἰχμή του δόρατος, θά λέγαμε. Αὐτό τό ρῆμα εἶναι καίριο σ' αὐτήν τήν περικοπή, γιά νά περιγράψουμε, καθ' ἃ δυνάμεθα, τό γεγονός τῆς πίστεως καί, προσέξτε, ή ἐρμηνεία γίνεται γιά μᾶς στό τέλος, γιά νά ὠφεληθοῦμε βαθύτατα πνευματικά.

Ἄρα ἐδῶ ὑπάρχει μιὰ αἰχμή του δόρατος, πού εἶναι αὐτή ή κίνηση πού δέν εἶναι πιά μιὰ κίνηση ἐξωτερική. Σημαίνει πού γίνεται μέ τό σῶμα, «προσέπεσεν», ἀλλά ταυτόχρονα ἔχουν κλίνει, ἔχουν προσπέσει δηλαδή, ὅλα τά μεγέθη τῆς ὑπάρξεως του ἀνθρώπου. Προσέπεσε τό σῶμα καί ταυτόχρονα -λένε οἱ Πατέρες, οἱ ἐρμηνευτές- «ἔκλιναν τήν ψυχή καί τήν καρδίαν αὐτῶν», «κλίνας τό σῶμα καί τήν ψυχήν»: ὑπάρχουν προσευχές καί τροπάρια γι' αὐτό τό γεγονός. Ἄρα ἔχουν μιὰ κίνηση του «προσπίπτω», ἀλλά ὀλόκληρη ή καρδιά τους κινεῖται καί τά δίνει ὅλα ἐκεῖ. Αὐτό εἶναι πρωτογενές γεγονός τῆς πίστεως. Ἡ πίστη μας ποτέ δέν θά λειτουργηθεῖ ἂν δέν συγκλονίζεται ὁ ἄνθρωπος μέ ἕνα βαθύ τρόπο, ὄχι ἀπλῶς σωματικό, μέ ὅλη αὐτή τήν κίνηση πρὸς τόν Θεό πού ὅλα τά ἄλλα παραμένουν πίσω. Ἐδῶ ὑπάρχει αὐτό τό γεγονός. Ἀρχίζει λοιπόν κάπως νά γίνεται ἐρμηνευτό καί νά κατανοεῖται τό θαῦμα ὅτι εἶναι μιὰ κίνηση, κίνηση ή ὁποία μᾶς κάνει νά πᾶμε στόν Θεό ἀπόλυτα καί τίποτα ἄλλο δέν μετράει παρά αὐτό.

Ένα δεύτερο στοιχείο είναι πώς ο Χριστός ανταποκρίνεται και, προσέξτε, μέσα απ'αυτή την κίνηση ό,τι γίνεται, γίνεται ταπεινά. Η γυναίκα πάει κρυφίως. Δεν τό προβάλλει, δεν τό φωνάζει, δεν τό διαφημίζει. Και έρχεται τό τί κάνει ο Χριστός. Προσέξτε: Πρίν νά γίνει τό θαύμα γίνεται κάτι άλλο ουσιαστικό, πάλι κοινά στοιχεΐα. Λέει αυτό τό ανερμήνευτο, δυσερμήνευτο, λέει στους μαθητές Του «κάποιος μέ ακούμπησε», «ήψατό μου τις» και του λένε οί μαθητές, «μά τί λές τώρα έδω πέρα; Τόσος όχλος!» κι είναι λογικό τό θέμα πού λένε οί μαθητές. Σέ ακουμπάει τόσος όχλος και λές κάποιος σέ ακούμπησε; Όλοι σέ ακουμπούν έδω, πέσαν πάνω σου όλοι. Και λέει «ήψατό μου τις» και προσθέτει, για νά έρμηνεύσει μετά, ότι κάποια «δύναμις έξήλθεν απ' έμου». Τί είναι αυτό; Τί είναι αυτή ή δύναμις πού βγήκε από Αυτόν; Γιατί οί άλλοι δεν είναι άνθρωποι για νά δεχθούν αυτή τή δύναμη και δέχεται μόνο ή αίμορροούσα τή δύναμη; Βλέπετε τό «ήψατο», τό όποιο μετά παίρνει άλλη μορφή στή νεκρή κόρη πού λέει «κρατήσας τής χειρός αυτής». Πάλι υπάρχει ένα ακούμπημα. Τί είναι αυτή ή δύναμη πού έξήλθε από τον Χριστό; Τί είναι αυτό τό «ήψατο»;

Βλέπετε, αν είναι τά δοχεΐα ανοιχτά, ή τά ποτήρια ανοιχτά, μπορεί νά μπει μέσα τό λάδι. Αν δεν ανοίξω τά δοχεΐα, πώς θά μπει τό λάδι από τό πρωτογενές δοχεΐο πού τό μεταφέρω; Ο Χριστός είναι ο Κύριος των δυνάμεων, είναι ο Παντοδύναμος, είναι Έκεΐνος πού έχει όλες τις δυνάμεις πάνω Του, και λέει «δύναμις έξήλθε». Δεν λέει «έχασα δύναμη»· λέει «έξήλθε». Δίνει χωρίς νά χάνει, αλλά λέει «δύναμις έξήλθε». Τί; Κάποιοι, κάποιος ανταποκρίθηκε, ανταποκρίθηκαν σέ αυτό πού είμαι. Γιατί είναι ο Κύριος των δυνάμεων για μās; Για μās τό κάνει. Από τήν αγάπη Του, από τή δύναμή Του, από τήν παντοδυναμία Του μās φτιάχνει εν ταπεινώσει, αλλά αυτό δεν μās καθλώνει. Περιμένει τή δική μας κίνηση, τό νά προσπίπτουμε -αλλά απόλυτα- προς Αυτόν, μέ αυτή τήν τάση. Όλα τά άλλα είναι δεύτερα. Όποιος ανταποκρίνεται στήν αγάπη Του, πού είναι μιά δυναμική κίνηση, ταπεινή και σιωπηλή, μέ αυτό τον τρόπο προσπίπτει, τότε ανοίγει τήν καρδιά του, τήν ψυχή του, όλη του τήν ύπαρξη. Και τότε ο Χριστός, πού είναι δύναμις, ανταποκρίνεται και πιά ξέρει πού δεν μās καθλώνει μέ τή βία σ' αυτή Του τή δύναμη -ένας δυνατός ήρθε και όλα τά έξαφανίζει- και έπειδή ανταποκρίνεται κάποιος αγαπητικά στήν κίνηση αυτή, δίνει αυτό πού είναι, πού έχει Έκεΐνος, σέ

μᾶς. «Ἐξῆλθε δύναμις ἀπ' ἐμοῦ». Κανείς δέν πῆρε δύναμη παρά μόνο ἡ αἰμορροοῦσα, ἀλλά βλέπετε εἶναι ἡ καρδιά της, ἡ κίνησή της, ἡ τάση της.

Παραπάνω δέν μπορῶ νά πάω, γιατί πιά ἡ πίστη εἶναι ἕνα γεγονός ολοκληρωτικοῦ δόσιματος καί ἀνοίγματος τῆς καρδιᾶς. Δέν μετροῦνε ἄλλα πράγματα στή ζωή μας. Ὅλα εἶναι δεύτερα.

Ἄν δώσεις ἀπό ἑκεῖ καί ἑκεῖ καί ἑκεῖ ἕνα κομμάτι τῆς καρδιᾶς σου καί τό κάνεις ἕνα μέγεθος πού ἀπλῶς διαιρεῖ τήν καρδιά σου, θά εἶσαι διηρημένος ἄνθρωπος καί θά ἔχεις κι ἕνα κομμάτι Χριστοῦ πού δέν θά ἔναι τίποτα. Ὁ Χριστός δέν εἶναι κομμάτια. Ὁ Χριστός δέν εἶναι μέρος, εἶναι τό ὅλον. Εἶναι ὅλη ἡ δύναμις, εἶναι Παντοδύναμος. Ἄν ἐξαρτᾶσαι ἀπό ἄλλες δυνάμεις, ἄν πουλιέσαι σέ ἄλλες δυνάμεις, ἄν δίνεις τή ζωή σου σέ ἄλλες δυνάμεις, Ἐκεῖνος ἀπό τήν ἀγάπη Του δέν σοῦ ἀποκαλύπτει τή δύναμή Του, γιά νά μήν ἐξαφανίσει τήν τάση πού ἔχεις νά πηγαίνεις σέ ἄλλες δυνάμεις. Κι αὐτό τό σέβεται. Ἀλλά ἄν δέν ἐξαρτηθεῖς ἀπό ἄλλες δυνάμεις, Ἐκεῖνος γίνεται ἡ Δύναμις ἡ ἀγαπητική, ἡ ταπεινή, πού εισέρχεται μέσα σου.

«Ἡψατό μου τις», «ἐξῆλθε δύναμις ἀπ' ἐμοῦ». Καθοριστικό τό γεγονός. Καί ὑπάρχει καί αὐτό τό ἄγγιγμα: «Ἡψατο», «κρατήσας τῆς χειρός» τῆς κόρης τῆς νεκρῆς τοῦ Ἰαείρου. Ὑπάρχει καί αὐτό τό ολοκληρωτικό ἄγγιγμα. Δέν εἶναι ἕνα ρομαντικό μέγεθος καρδιακοῦ ἀπλῶς συναισθηματισμοῦ. Ὁλόκληρη ἡ καρδιά ἀλλάζει καί ἀκουμπᾶς τόν Χριστό, γίνεσαι ἕνα μέ Αὐτόν. Αὐτό εἶναι μιά πρακτική ἔκφραση ζωῆς, ὅτι ἡ ζωή σου, ἡ ὑπαρξή σου γίνεται τό σῶμα Του, εἶσαι μέρος τοῦ σώματός Του. Δέν κινεῖσαι ἀνεξάρτητα, δέν ἔχεις ἀπλῶς μιά πτυχή τῆς καρδιᾶς σου πού λέει «Χριστός». Εἶσαι ὀλόκληρος χριστοποιημένος, γιατί εἶσαι μέσα στό σῶμα Του. Εἶναι πιά ἡ Ἐκκλησία, πού σωματοποιεῖς ὅλη αὐτή τήν ἀγάπη, αὐτό τό ἀκούμπημα, αὐτή τήν ἀφή. Εἶναι πιά τό δόσιμο τό ὁποῖο λειτουργεῖ τό θαῦμα. Εἶναι πιά τό δόσιμο τό ὁποῖο λειτουργεῖ αὐτό τό «ἀκουμπάω». Εἶναι ἡ στροφή στόν Χριστό, πού λειτουργεῖ ὅλη τή θεραπεία τή δική μας καί βλέπετε, λέει «ἡ πίστις σου σέσωκέ σε». Ἔρχεται πιά ἡ πίστη καί ἀλλάζει τόν ἄνθρωπο, τόν ὀλοκληρώνει, τόν κάνει ἄνθρωπο. Δέν τόν κάνει κομματιασμένο, δέν τόν κάνει διχασμένο.

Κάπως έτσι μπορούμε νά προσεγγίσουμε αυτό τό μυστήριο τῆς πίστεως, πολύ έξωτερικά μὲν, ἀλλὰ κάπως μπορούμε νά τό ὀρίσουμε κι αὐτό πιά μᾶς ἀφορᾶ, ἐμᾶς τούς διχασμένους πού ἀγαπᾶμε τόν Χριστό διχασμένοι, προσεγγίζουμε τόν Χριστό κομματιασμένα, ποσοστιαῖα, πού αὐτό πιά δέν ἀφήνει τόν Χριστό μέσ στήν ἀγάπη Του νά μᾶς δώσει αὐτό πού εἶναι, γιατί μᾶς ἀγαπάει. Σέβεται αὐτό πού θέλουμε, ἔστω καί τή διαστροφή μας καί τόν διχασμό μας, καί ἔρχεται θεραπευτικά σιγά-σιγά νά μᾶς γιατρέψει. Αὐτά νά τά ἀκουμπήσουμε. Ἐδῶ χρειάζεται πολλή ἀνάταση ζωῆς καί μεταμόρφωση ζωῆς, γιατί σέ ἕναν κόσμο πού τόσα πειρασμικά μεγέθη καί τόσα πολύπτυχα μεγέθη ἔχει γύρω μας μπορούμε εὐκόλα νά κομματιαστοῦμε.

Ἀκουμπήστε πραγματικά τήν περικοπή· ὄχι καταλάβετε τήν. Ἀκουμπήστε τήν καί ἐρμηνεύστε τήν μέσα στήν καρδιά σας. Ἐτσι ἐρμηνεύονται οἱ περικοπές, ἂν γίνουν καρδιακά γεγονότα πού ἐρμηνεύονται στήν πράξη τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς.

(Πηγή: <http://www.floga.gr/50/01/01/2004-5/200411070101.asp>)



Φορτώθηκε: την Κυριακή 08/11/2015

